

Primorski dnevnik
9. december 2006

Obisk Slovenskega okteta tudi tokrat poseben praznik

Janez Lipušček, Gašper Dermota, Marij Kogoj (sin skladatelja), Božo Grošelj, Roman Petrovčič, Tone Kozlevčar, Tone Petrovčič in Artur Šulc: to je bila osmerica fantov, ki je 27. septembra 1951 s svojim petjem prepričala umetniško komisijo v dvorani Slovenske Filharmonije in se vpisala v zgodovino kot prva zasedba Slovenskega Okteta. V petinpetdesetih letih delovanja je ansambel požel najvišja priznanja, slovensko pesem je ponesel na vse celine; sestav se je seveda fiziološko spreminjal in fantje, ki danes nadaljujejo dragoceno kulturno in umetniško poslanstvo, hranijo do svojih predhodnikov hvaležen spomin, istočasno pa se zavedajo, da je njihova naloga vedno težja: ohranjati ljubezen do slovenske pesmi v svetu, kjer globalizacija in kulturna kolonizacija zasvajata nove generacije in brišeta spomin na bogato ljudsko izročilo ter nikakor ne nagovarjata k pozornosti do lastne identitete, zahteva iskreno predanost, obenem pa visoko umetniško raven, ki sporočilo oplemeniti s prepričljivostjo glasbene govorice. Morda smo zamejci ravno zaradi ogrožene identitete bolj občutljivi na to problematiko in se toliko bolj oklepamo korenin, ki nas povezujejo z enotnim kulturnim prostorom: obisk Slovenskega Okteta je pri nas vedno poseben praznik, od daljnega leta 1952, ko so pevci prvič nastopili izven slovenskih meja v Dolini, Nabrežini in Trstu: prazničen je bil tudi večer, ki je v tržaškem Kulturnem Domu uradno odprl sezono Glasbeni Spleti. Glasbena Matica je po izrednem uspehu Mozartovega Requiema v baziliki Sv. Justa še enkrat zadela v črno, dvorana je bila polna in že začetni aplavz je pevce sprejel s toplino, čigar temperatura je med koncertom naraščala. Oktet je za tržaški nastop pripravil program, ki je bil vsebinsko razdeljen na dva sklopa: v prvem delu primorski skladatelji, v drugem pa zimzelene uspešnice, ki so že dolgo zasidrane v železnem repertoarju sestava.

Andrej Ropas, Vladimir Čadež, Janez Triler, Rajko Meserko, Jože Vidic, Primož Dekleva, Matej Voje in Janko Volčanšek so segreli svoja grla s priljubljeno Grmada-kres Zorka Hareja, petje se je nato zlilo v otožni liriki Mirka Fileja in Ljubke Šorli Nekje v gorah. Dve pesmi Ubalda Vrabca - Moja vas na besedilo Borisa Pangerca in Vukova Mlada - sta zazveneli v bogastvu harmonij, ki jih je znal naš skladatelj prepletati s posebnim občutkom za vokalnost, sledili sta dve pesmi Ignacija Ote: Repentabor na verzih Vinka Beličiča in Devin, ki mu je Filibert Benedetič vlil odtenke spokojnega akverela, Jože Vidic pa ga je oplemenitil z občuteno interpretacijo. Idili devinskega portiča je sledila živahna Goriška zdravica, ki jo je Aleksander Vodopivec komponiral na besedilo Aleksija Pregarca, nato pa Vabilo Simona Jenka, ki ga je v skoraj plesnem ritmu uglašil Pavle Merku. Prvi del koncerta se je zaključil s krstno izvedbo Diptiha, ki ga je Adi Daneu posvetil Oktetu: otožna Slutnja Iga Grudna, nato pa vokalno in ritmično razgiban Pust sta izvabila dolge aplavze interpretom in avtorju, ki je bil prisoten v dvorani.

Drugi del koncerta je bil uglašen na pesmih, ki so skozi desetletja postale vizitka Slovenskega Okteta: Devova priredba nostalgичne in globoko pomenljive koroške narodne Čej so tiste stezice, nato pravi hit vokalnega ansambla, Pahorjeva priredba Pa se sliš, pa še dragulj ljudskega izročila, ki ga je Fran Venturini čudovito prilagodil sestavu: Nocoj, pa oh, nocoj, kjer se je lepo dvignil nekoliko presvetli, vsekakor pa čist tenorski glas Vladimira Čadeža. Delež primorskih skladateljev je bil zajeten tudi v izboru ljudskih priredb in se je nadaljeval s Švarovo Moj očka, ki je skupaj z Vrabčevo Bratci veseli vsi začasno zamašila brezno nostalgije, v katero nas vabi večina slovenskih napevov. Svežo ljudsko hudomušnost so pevci poustvarili s simpatičnim nastopom, ki je zaznamoval tudi Srebotnjakove Ljubavne pesmi iz Rezije, v Krekovi N'coj je pa ena lepa noč pa je Andrej Ropas spet točil bridke solze slovesa.

Posebej velja omeniti odličen doprinos Janka Volčanška, tako v bogastvu skupnih harmonij kot v solističnih točkah, seveda pa je zasluga za kvaliteten nivo, ki ga je novi oktet dosegel v desetletnem delovanju, skoraj enakovredno porazdeljena med vsemi člani. Janez Triler nas je razveselil s Kernjakovo Katrco, fantje pa so razposajeno sklenili program z Vremšakovo Ženska mi v goste gre.

Kot je bilo pričakovati, so dolgi in navdušeni aplavzi krepko podaljšali program: Kernjakov venček Mi smo mi, Srebotnjakova Rezijanska, Maškovi Mlatiči, nepogrešljiva Mojcej, ki jo je Jože Vidic izpilil z umetniško dovršenostjo in prisrčno toplino, nato pa je Boris Panger pevce prosil za poklon preminulemu pevcu, članu Okteta Odmevi Mariu Simiču, ki je bil celo življenje predan petju in navdušen občudovalec Slovenskega Okteta. Triler je doživeto ponovil svojo Katrco, ki je dokončno sklenila bogat glasbeni večer.

Katja Kralj